

Grzegorz Mączka, Rafał Niedźwiadek, Irena Kutyłowska, Andrzej Rozwałka

Leszczyna, st. 1, gm. Urzędów, woj.
lubelskie, AZP 82-78/1

Informator Archeologiczny : badania 29, 96-97

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

malowanej, kultura pucharów lejkowatych, wczesne średniowiecze, średniowiecze).

Stanowisko 33 w Karmanowicach położone jest na szczycie i stoku rozległego wzniesienia lessowego o przebiegu wschód-zachód, leżącego ok. 15-20 m ponad podmokłym w tym miejscu dnem Niecki Karmanowickiej. W trakcie badań powierzchniowych natrafiono na kilkaset fragm. naczyń datowanych wstępnie od IX do XVII w. Natrafiono także na nieliczne fragm. ceramiki kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych. Celem tego-rocznych badań sondażowych (które z przyczyn niezależnych miały ograniczony charakter) było określenie charakteru i dokładnej chronologii stanowiska.

W wykopie I o wymiarach 5 x 3 m natrafiono na bliżej nieokreślone fragm. obiektu o głębokości do 180 cm. W jego części stropowej znaleziono niezbyt liczne fragm. ceramiki wczesnośredniowiecznej i nowożytnej, natomiast w części brzeżnej wystąpiły fragm. ceramiki i narzędzi wykonanych z krzemienia czekoladowego, należących do kultury lubelsko-wolyńskiej ceramiki malowanej. W dnie obiektu natrafiono na fragm. granitowych żaren. Obiekt powstał przypuszczalnie w okresie neolitu. Precyzyjne określenie jego funkcji i chronologii możliwe będzie w wypadku kontynuacji badań.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Badania będą kontynuowane.

Leszczyna, st. 1
gm. Urzędów, woj. lubelskie
AZP 82-78/1

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziło Koło Naukowe Studentów Archeologii UMCS (reprezentowane przez Grzegorza Mączkę i Rafała Niedźwiadka) pod opieką naukową dr hab. Ireny Kutyłowskiej i dr. Andrzeja Rozwałki. Finansowane z funduszu Koła i funduszu samorządu studenckiego Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Fundację im. Stefana Batorego, Urząd Gminy w Urzędowie. Pierwszy sezon badań. Wczesnośredniowieczne grodzisko.

Stanowisko położone jest ok. 50 km na południe od Lublina. Warownia zajmuje kilkunastometrowej wysokości cypel na wschodniej, stromej krawędzi zbocza doliny bezimiennego cieku. W chwili obecnej umocnienia obronne grodziska czytelne są jako dwa koncentryczne pierścienie wałów, przedzielone głęboką fosą.

W sezonie 1995 równolegle prowadzono tradycyjne wykopaliska i wykonywano odwierthy sondażowe. Wykop nr 1/95 objął zachodni wycinek wału wewnętrznego i część przywałową majdanu. Nie stwierdzono w nim żadnych konstrukcji drewnianych lub kamiennych, które stanowiłyby szkielet wału. Rozpoznano jedynie silnie uwarstwione ziemne usypisko. Ponadto zarejestrowano poziome zalegania humusu pierwotnego. Bezpośrednio na nim zalegała warstwa spalenizny, która wyznacza moment rozpoczęcia sypania wału. Zabytki ruchome z warstwy użytkowej partii przywałowej pozwalają datować powstanie umocnień grodziska na VIII w.

Wykop nr 2/95, stanowiący przedłużenie wykopu nr 1/95 w kierunku zachodnim, przyniósł tylko jeden fragm. ceramiki datowanej na VIII w. Nie stwierdzono tu nawarstwień wskazujących na istnienie zabudowy dookolnej.

Wykop nr 5/95 założono na szerokim wypłaszczeniu pomiędzy wałem zewnętrznym a fosą wewnętrzną. We wszystkich częściach wykopu nr 5/95 (5A, 5B, 5C) uchwycono skupisko kamieni. Zinterpretowano je jako pozostałość drogi, która okrążyła fosę po wschodniej stronie grodziska. Kamieniom towarzyszyła warstwa (nr 8) obfitująca w ceramikę z VIII w.

Odwierty wykazały, że nawarstwienia pochodzenia antropogenicznego na majdanie grodziska mają niewielką miąższość. Analiza profilu odwiertu nr 31W nasuwa wniosek, iż zachodni odcinek wału wewnętrznego zbudowany jest podobnie jak jego wschodni odpowiednik. Po wschodniej stronie wału zewnętrznego zidentyfikowano nawarstwienia wskazujące na istnienie drugiej fosy. Mogła ona mieć ok. 2,25 m głębokości, przy co najmniej 5 m szerokości.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Badania prawdopodobnie będą kontynuowane.

Lubsko, st. 31, gm. loco, woj. zielonogórskie — patrz: okres nowożytny

Łąki, st. 5
gm. Wąwolnica, woj. lubelskie
AZP 77-77/—
lub 77-78/—

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
 Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła dr Jolanta Nogaj-Chachaj. Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna (IX-X w.).

Przypadkowo zebrana przez wójta gminy Mariana Zabę ceramika doprowadziła do zlokalizowania nowej osady wczesnośredniowiecznej, datowanej wstępnie na IX-poł. X w. Ponadto stwierdzono występowanie na wierzchołku charakterystycznego dla cmentarzysk neolitycznych na Płaskowyżu Nałęczowskim bruku wapiennego. Odkryte stanowisko (nieznane dotąd ani z badań wykopaliskowych, ani AZP) otrzymało nazwę Łąki 5. W październiku 1995 r. przeprowadzono prace interwencyjne, zabezpieczające stanowisko przed zniszczeniem.

Stanowisko położone jest na wierzchołku i stromym stoku garbu lessowego, znajdującego się na granicy dwóch regionów: Płaskowyżu Nałęczowskiego i Równiny Bełżyckiej. Zasięg i charakter stanowiska jest na obecnym etapie badań trudny do ustalenia, ze względu na pokrycie jego powierzchni licznymi uprawami stałymi. W wąwozie polnym wzdłuż stoku stromego wzniesienia lessowego odkryto pozostałości dwóch obiektów.

Pierwszy z nich, o wymiarach 210 x 180 cm i głębokości ok. 40 cm, został zniszczony przez drogę polną. Pełnił on przypuszczalnie funkcje gospodarczo-produkcyjne. Kształt obiektu był niezbyt regularny; jego północno-wschodnia część uległa zniszczeniu wskutek rozjeżdżenia drogi dojazdowej do pól uprawnych. Wypełnisko jamy miało niejednorodny charakter, barwę pomarańczowobrazowoczną, miejscami przechodzącą w intensywnie czarną. W obrębie obiektu natrafiono na stosunkowo nieliczne fragm. ceramiki, a w jego przydennej części na pozostałości paleniska i być może ślady pieca kopułkowego.

Drugi obiekt, położony w odległości ok. 75 m na południe od pierwszego, przebadany jedynie częściowo (przeszkodziła temu obecność zboża ozimego), o głębokości ok. 20 cm, pełnił przypuszczalnie funkcje mieszkalne. Wypełnisko jamy było jednorodne, intensywnie czarne, z wyraźnymi śladami spalenizny. We wnętrzu obiektu natrafiono na 2 fragm. wylewów naczyń wczesnośredniowiecznych, datowanych wstępnie na IX w. W części południowej obiektu i w profilu znaleziono wiele drobnych fragm. czerwonych granitów (niektóre z nich były przepalone) oraz liczne, różnej wielkości fragm. węgli drzewnych (zostały pobrane do analizy paleobotanicznej).

W okolicach Nałęczowa i Wąwolnicy w przeszłości natrafiono już na ślady osad wczesnośredniowiecznych, datowanych na VIII, IX i X w.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.